

Informacja dla ogniw

Związek Nauczycielstwa Polskiego

Stanowisko Prezydium Zarządu Głównego ZNP z 9 maja 2023 roku w sprawie założeń do wcześniejszej emerytury dla nauczycieli

Pauperyzacja zawodu nauczyciela, pogarszające się warunki pracy i wynagradzania, nasilenie problemów edukacyjnych, wzrost zadań realizowanych przez nauczycieli, a tym samym nadmierne obciążenie ich obowiązkami, oraz niestabilność prawa oświatowego i niska jakość stanowionych regulacji – sytuują zawód nauczyciela wśród najbardziej zagrożonych wypaleniem zawodowym.

Zdaniem ekspertów wszystkie czynniki stresogenne, z którymi styka się nauczyciel w szkole, mają wpływ na jego funkcjonowanie, kondycję psychiczną i fizyczną, a w rezultacie rzutują na jakość współczesnego kształcenia. Dlatego tak ważna jest możliwość wcześniejszego zakończenia przez nauczycieli aktywności zawodowej.

Związek Nauczycielstwa Polskiego z dezaprobatą przyjął przedstawione przez Ministerstwo Edukacji i Nauki propozycje dotyczące możliwości przejścia nauczycieli na wcześniejszą emeryturę.

Rozwiązania zaprezentowane podczas spotkania grupy roboczej powołane w ramach Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty są rażąco niekorzystne dla nauczycieli i zdecydowanie mniej korzystne finansowo od obecnie obowiązujących nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. Znacząco odbiegają też od deklaracji ministra edukacji i nauki Przemysława Czarnka, który w licznych medialnych wypowiedziach obiecywał przywrócenie art. 88 ustawy – Karta Nauczyciela. Należy zatem uznać, że konstytucyjny minister w sposób nieuprawniony przywoływał ten artykuł pragmatyki zawodowej nauczycieli, tym samym rozbudzając duże nadzieje środowiska oświatowego.

Jednocześnie stanowczo dementujemy rozpowszechniane w mediach przez ministra Przemysława Czarnka nieprawdziwe informacje o rzekomym uzgodnieniu ze związkami zawodowymi wcześniejszych rozwiązań emerytalnych dla nauczycieli.

Po dokonaniu wnikliwej analizy założeń wcześniejszych rozwiązań emerytalnych dla nauczycieli, z przykrością stwierdzamy, że po raz kolejny Minister Edukacji i Nauki usiłuje wywołać konflikt w środowisku nauczycielskim, tym razem uzależniając możliwość przejścia na emeryturę bez względu na wiek od daty urodzenia, co powoduje, że z prawa do wcześniejszej emerytury będzie mogła skorzystać wyłącznie nieliczna grupa nauczycieli.

Informacja dla ogniw

Związek Nauczycielstwa Polskiego

W założeniach jednym z warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury nauczycielskiej jest posiadanie okresu składkowego wynoszącego co najmniej 30 lat, a zatem okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 ustawy emerytalnej, nie będą podlegały uwzględnieniu (np. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, okres studiów, okres zasiłku chorobowego i opiekuńczego, okresy urlopu wychowawczego). Praktycznie znacząco zawęży to grupę osób, które będą uprawnione do przejścia na wcześniejsze świadczenie emerytalne i szczególnie niekorzystnie przekłada się na sytuację kobiet.

Nie do zaakceptowania jest naliczanie świadczeń na nowych zasadach, bowiem znacząco zawąży to na wysokości wcześniejszej emerytury.

Ponadto, nie do przyjęcia jest warunkowanie zatrudnienia na część etatu w jednostkach systemu oświaty od zgody kuratora oświaty, w przypadku przejścia nauczyciela na wcześniejsze świadczenie emerytalne. Ogranicza to kompetencje dyrektora szkoły i placówki jako kierownika zakładu pracy.

W związku z powyższym Prezydium ZG ZNP podtrzymuje swoje stanowisko z dnia 28 marca 2023 r., w którym domagamy się faktycznego przywrócenia art. 88 ustawy – Karta Nauczyciela.

System wcześniejszych emerytur powinien spełniać trzy podstawowe warunki:

- rozwiązania muszą dotyczyć wszystkich nauczycieli, którzy mają 30-letni staż pracy (składkowy i nieskładkowy), w tym 20 lat wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela, a w przypadku szkół i placówek specjalnych 25-letni okres zatrudnienia (składkowy i nieskładkowy), w tym 20 lat wykonywania pracy w szkolnictwie specjalnym,
- emerytury muszą być naliczane według starego systemu emerytalnego,
- możliwość ubiegania się o emeryturę nauczycielską nie może być ograniczona żadnym terminem, tzn. świadczenie musi mieć charakter stały, a nie przejściowy.

Żądamy szerokich konsultacji społecznych projektu ustawy wdrażającej wcześniejsze rozwiązania emerytalne dla nauczycieli.

Ponadto, domagamy się zagwarantowania wszystkim nauczycielom, którzy nie skorzystają z wcześniejszej emerytury, prawa do rekompensaty, o której mowa w ustawie o emeryturach pomostowych.

Jednocześnie opowiadamy się za utrzymaniem nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, a także rozszerzeniem katalogu osób uprawnionych do tego

Informacja dla ogniw

Związek Nauczycielstwa Polskiego

świadczenia oraz prolongatą wygasającego charakteru świadczenia do czasu poprawy warunków pracy i płacy nauczycieli.

Przypominamy, że w art. 53 ustawy o emeryturach pomostowych minister właściwy do spraw pracy zobowiązany został do przygotowania do 31 grudnia 2014 r. strategii sektorowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, dotyczącej wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób wykonujących przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Strategia nie powstała, natomiast warunki pracy i wynagradzania uległy znaczącemu pogorszeniu.

Państwo nie zrealizowało swojego zobowiązania, nie stworzyło strategii i nie wdrożyło jej, dlatego możliwość przechodzenia na wcześniejszą emeryturę powinni mieć także nauczyciele, którzy rozpoczęli pracę zawodową po 1 stycznia 1999 r. Tym samym wzywamy rząd do natychmiastowego opracowania i wdrożenia strategii, która musi zawierać znaczące polepszenie warunków pracy i wynagradzania nauczycieli.

Prezydium ZG ZNP stanowczo odrzuca ww. założenia, na podstawie których resort edukacji zamierza opracować legislacyjne rozwiązania. Żądamy przedstawienia stanowiska rządu dotyczącego wcześniejszych emerytur dla nauczycieli.